

GASTROİNTESTİNAL SİSTEM İLAÇLARI

BÖLÜM

10

Prof. Dr. Hale TUFAN¹

Mide – barsak sistemini ilgilendiren hastalıklarda kullanılan ilaçları kapsamaktadır.

1. Peptik Ülser Etkili İlaçlar:

Mide mukozasında bulunan bezlerin boyun kısmındaki hücrelerden salınan mukus mukozayı asit mide içeriğinden korumaya yönelik bir rol oynamaktadır. Pariyetal hücrelerden salınan hidroklorik asit (HCl) ve intrinsik faktör ile esas hücrelerden salınan pepsinojen mide fonksiyonu için önemli görev yapmaktadırlar.

Pariyetal hücreler, üzerinde bulunan asetilkolin (ACh), histamin (H_2), Prostaglandin ($PG I_2$ ve E_2) ve gastrin reseptörleri aracılığı ile uyarılmakta ve hücrenin lümen tarafına bakan yüzündeki H^+ - K^+ /ATPaz pompası (proton pompası) aracılığı ile H^+ mide lümenine verilmektedir. H^+ burada Cl^- ile birleşerek hidroklorik asit oluşturmaktadır.

Mide asidi sürekli saatte 3 mmol gibi bir hızla yapılıp salınmaktadır. Uyarıldığında ise hızı saatte 20-40 mmol'e kadar çıkmaktadır. Mide asit salınımı sefalik, gastrik ve intestinal uyarılar ile düzenlenmekte, pepsin aktivasyonunda, pankreas dış salgı ve safra akışının artırılmasında ve mikroorganizmaların öldürülmesinde rol oynamaktadır.

¹ Prof. Dr. HALE TUFAN Yüksek İhtisas Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji Ana Bilim Dalı